

NGHỊ QUYẾT IX CỦA ĐẢNG VÀ THỰC TIỄN CUỘC SỐNG
HƯỚNG TỚI ĐẠI HỘI X CỦA ĐẢNG

TÍNH TẤT YẾU VÀ MỘT SỐ NGUYÊN TẮC CƠ BẢN
CỦA VIỆC ĐỔI MỚI HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ
Ở NƯỚC TA HIỆN NAY

NGUYỄN PHƯƠNG HỒNG (*)

Tóm tắt: Trong 20 năm qua, hệ thống chính trị của nước ta đã có những bước chuyển biến quan trọng, tích cực. Tuy nhiên, việc tiếp tục đổi mới hệ thống chính trị vẫn là một nhiệm vụ cấp bách và cần thiết. Việc đổi mới này, xét cả về mặt lý luận lẫn thực tiễn, là một yêu cầu có tính tất yếu, khách quan. Việc đổi mới hệ thống chính trị phải dựa trên một số nguyên tắc cơ bản: 1) Xuất phát từ những quan điểm chủ đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam về hệ thống chính trị; 2) Đảm bảo mục tiêu và nội dung của nhiệm vụ chính trị; 3) Đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng và theo nguyên tắc thực hiện đồng bộ, từng bước vững chắc; 4) Kết hợp chặt chẽ công tác giáo dục tư tưởng và giải quyết thoả đáng các chế độ chính sách nhằm xây dựng một đội ngũ cán bộ, đảng viên trong sạch, có trách nhiệm và năng lực sáng tạo.

Đổi mới và kiện toàn tổ chức, hoạt động của hệ thống chính trị ở nước ta hiện nay là một yêu cầu bức xúc do chính thực tiễn đặt ra và vì thế, nó được xem là một trong những nhiệm vụ trọng tâm của sự nghiệp đổi mới toàn diện đất nước. Nhận thức sâu sắc ý nghĩa quan trọng của nhiệm vụ này, trong Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ VIII, Đảng Cộng sản Việt Nam khẳng định rằng, chúng ta cần phải tiếp tục cải tiến bộ máy của Đảng, Nhà nước và các tổ chức đoàn thể thuộc hệ thống chính trị theo hướng tinh giản và nâng cao hiệu quả; xác định rõ chức năng, nhiệm vụ và mối quan hệ giữa các tổ chức, kiện toàn các cấp uỷ đảng, giải quyết các mối quan hệ và nâng cao chất lượng hoạt động của các Ban Đảng, Đảng đoàn, Ban Cán sự đảng, Đảng uỷ khối và Đảng uỷ cơ quan. Thực tiễn của đất nước trong những năm qua cho thấy, sự vững mạnh và hoạt động có hiệu quả của hệ thống chính trị là yếu tố đặc biệt quan trọng, có ảnh hưởng

quyết định đối với sự nghiệp đổi mới và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

Trong chặng đường 20 năm đổi mới vừa qua, hệ thống chính trị của đất nước đã có những bước chuyển biến quan trọng. Vai trò lãnh đạo sự nghiệp cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam tiếp tục được khẳng định, giữ vững và ngày càng nâng cao. Việc xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của dân, do dân, vì dân đang được chúng ta tiến hành một cách chủ động, tự giác và thận trọng. Các tổ chức, đoàn thể khác thuộc hệ thống chính trị nước ta được củng cố một bước quan trọng, đổi mới cả về nội dung và phương thức hoạt động. Quyền làm chủ của nhân dân trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hoá, xã hội được tôn trọng, phát huy và thực hiện ngày càng đầy đủ hơn.

Tuy nhiên, việc tiếp tục đổi mới hệ thống chính trị vẫn là một nhiệm vụ cấp bách và cần thiết để phát huy sức mạnh

(*) Tiến sĩ, Viện Khoa học tổ chức, Ban Tổ chức Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam.

của hệ thống chính trị trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ chủ nghĩa xã hội ở nước ta hiện nay.

Thực tế cho thấy, hệ thống chính trị của nước ta hiện còn nhiều vấn đề cần được khắc phục, giải quyết. Nhìn chung, cơ cấu bộ máy của Đảng và các tổ chức thuộc hệ thống chính trị ở các cấp hiện còn khá chồng chéo, đầu mối tổ chức và biên chế ngày càng tăng. Chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của một số cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị chưa được quy định rõ ràng, chưa được thực hiện đầy đủ, đôi khi còn chồng chéo, trùng lặp và phân tán. Chức năng, nhiệm vụ quy định cho bộ, ngành này nhưng lại do bộ, ngành khác thực hiện. Có chức năng, nhiệm vụ do một số bộ, ngành và uỷ ban nhân dân địa phương cùng thực hiện nhưng lại chưa có cơ quan nào đứng ra chủ trì và chịu trách nhiệm chính.

Chất lượng của các hoạt động nghiên cứu, thẩm định, hướng dẫn, kiểm tra... của các cơ quan tham mưu còn có những hạn chế nhất định. Ban cán sự Đảng, Đảng đoàn ở các ngành Trung ương và các địa phương còn lúng túng trong việc thực hiện chức năng, nhiệm vụ. Một số tổ chức chính trị - xã hội vẫn chưa khắc phục được phương thức hoạt động cũ, mang tính hành chính hoá trước đây; chưa phát huy vai trò và hoàn thành tốt chức năng vận động, tổ chức và hướng dẫn quần chúng nhân dân trong việc thực hiện những chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Điều này làm ảnh hưởng không nhỏ đến tính hiệu lực, hiệu quả của các cơ quan nhà nước trong việc quản lý, điều hành các hoạt động của đời sống xã hội.

Đội ngũ cán bộ hiện nay, xét cả về chất lượng và số lượng, chưa ngang tầm với những yêu cầu mới, ngày càng cao của giai đoạn đẩy mạnh công nghiệp hoá, hiện đại

hoá đất nước và hội nhập với thế giới; đặc biệt, một số nơi có tình trạng vừa thừa, vừa thiếu cán bộ (nhiều cán bộ yếu kém năng lực chuyên môn, thiếu cán bộ nghiên cứu và chuyên gia giỏi). Trình độ tổ chức, quản lý của đội ngũ cán bộ trong các cơ quan, tổ chức thuộc hệ thống chính trị còn thấp, không đồng bộ. Một số cán bộ có chức, có quyền có biểu hiện tham vọng cá nhân cục bộ, kèn cựa địa vị, cơ hội, gia trưởng độc đoán, quan liêu, ức hiếp nhân dân, kém ý thức tổ chức kỷ luật, phát ngôn và làm việc tùy tiện, gây mất đoàn kết nội bộ nghiêm trọng. Những biểu hiện này đang có chiều hướng gia tăng, làm ảnh hưởng đến việc phát huy vai trò lãnh đạo và tăng cường sức chiến đấu của Đảng, nâng cao hiệu lực và hiệu quả quản lý của Nhà nước. Trước những biến động phức tạp trên thế giới và tình hình trong nước còn nhiều khó khăn, cũng như do sự nhận thức mơ hồ, lệch lạc về chủ nghĩa Mác - Lênin và chủ nghĩa xã hội, một bộ phận cán bộ, đảng viên có biểu hiện dao động, giảm sút niềm tin, hoài nghi đối với đường lối, chủ trương, chính sách đối nội của Đảng và Nhà nước. Tư tưởng chạy theo đồng tiền, tình trạng tham nhũng, lãng phí, quan liêu... làm cho một bộ phận cán bộ, đảng viên xa rời lý tưởng, sa sút phẩm chất đạo đức, lối sống... ảnh hưởng đến uy tín và sức chiến đấu của Đảng, đến năng lực và hiệu quả hoạt động của các tổ chức trong hệ thống chính trị.

Tóm lại, những yếu kém, khuyết điểm của hệ thống chính trị ở nước ta hiện nay, như nhận định của Đảng trong Báo cáo chính trị tại Đại hội IX đã chỉ ra, là: việc tổ chức thực hiện Nghị quyết, chủ trương, chính sách của Đảng chưa tốt; kỷ luật, kỷ cương chưa nghiêm; cải cách hành chính tiến hành chậm, thiếu kiên quyết và hiệu quả thấp. Công tác tư tưởng, công tác lý

luận, công tác tổ chức, cán bộ có nhiều yếu kém, bất cập⁽¹⁾. Sự phối hợp giữa các tổ chức bộ máy, các cơ quan chưa thật chặt chẽ. Vì vậy, nền kinh tế phát triển chưa vững chắc, hiệu quả và sức cạnh tranh thấp. Một số vấn đề văn hoá - xã hội bức xúc và gay gắt chậm được giải quyết. Cơ chế, chính sách không đồng bộ và chưa tạo được động lực mạnh để phát triển. Việc thực hiện cải cách hành chính còn chậm.

Những yếu kém đó hiện đang cản trở, gây khó khăn cho việc thực hiện đổi mới toàn diện đất nước.

Như vậy, có thể khẳng định rằng, việc đổi mới hệ thống chính trị ở nước ta hiện nay, xét cả trên phương diện lý luận lẫn phương diện thực tiễn, là một đòi hỏi mang tính tất yếu, khách quan. Tính tất yếu đó được quy định bởi:

Thứ nhất, sự biến chuyển nhanh chóng của tình hình thế giới đòi hỏi chúng ta phải có những đổi mới hệ thống chính trị cho phù hợp với hoàn cảnh, yêu cầu và nhiệm vụ mới. Như chúng ta đã biết, sự sụp đổ của chủ nghĩa xã hội hiện thực ở Liên Xô và các nước xã hội chủ nghĩa thuộc Đông Âu trước đây bắt nguồn từ nhiều nguyên nhân khách quan và chủ quan, trong đó, có nguyên nhân do sự xơ cứng, máy móc, thiếu linh hoạt của hệ thống chính trị, trước hết là vai trò của Đảng Cộng sản với tư cách đảng cầm quyền. Chính điều này đã làm giảm hiệu quả hoạt động và sức chiến đấu của hệ thống chính trị tại các nước này, và cuối cùng, khi cuộc "cách mạng Nhung lụa" được các thế lực thù địch đẩy đến "điểm nút", đã nhanh chóng dẫn đến sự đổ vỡ của chủ nghĩa xã hội. Vì vậy, trong bối cảnh toàn cầu hoá kinh tế, hội nhập quốc tế trở thành một xu thế chung và đặc biệt, các thế lực thù địch ngày càng đẩy mạnh chiến lược diễn biến hoà bình hướng vào

phong trào cách mạng thế giới, trước hết là nhằm chống phá các nước xã hội chủ nghĩa còn lại, chúng ta phải có sự đổi mới để tăng cường năng lực cũng như hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị, đáp ứng yêu cầu và nhiệm vụ của giai đoạn cách mạng mới.

Thứ hai, việc đổi mới toàn diện các lĩnh vực của đời sống xã hội, trước hết là đổi mới trong lĩnh vực kinh tế, chỉ có thể được thực hiện và dựa trên cơ sở vững chắc khi có sự đổi mới tương ứng của hệ thống chính trị. Sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước, việc chuyển sang nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa có sự quản lý của Nhà nước cùng với những tác động tích cực của quá trình hội nhập quốc tế và sự phát triển của cách mạng khoa học - công nghệ,... là tiền đề quan trọng góp phần tạo nên những thành tựu to lớn trong lĩnh vực phát triển kinh tế của đất nước trong thời gian qua. Tuy nhiên, những kết quả quan trọng đó chỉ thực sự được tiếp tục phát huy và ngày càng trở nên bền vững khi có sự đổi mới tương ứng của hệ thống chính trị, trước hết là đổi mới phương thức lãnh đạo, nâng cao năng lực và hiệu quả hoạt động của Đảng Cộng sản với tư cách Đảng cầm quyền.

Thứ ba, đổi mới còn là một nhu cầu tự thân của của hệ thống chính trị. Thực tiễn luôn vận động và phát triển không ngừng. Do vậy, chúng ta không thể duy trì mãi mô hình, phương thức hoạt động cũ của hệ thống chính trị trong khi điều kiện kinh tế - xã hội và những yêu cầu, nhiệm vụ của cách mạng trong tình hình mới đã phát triển lên một bước cao hơn; trình độ dân trí cũng cao hơn. Nói cách khác, để hệ

(1) Xem: Đảng Cộng sản Việt Nam. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX. Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2001, tr. 76 - 78.

thống chính trị luôn theo kịp sự vận động, phát triển của cuộc sống, phát huy vai trò hướng dẫn, định hướng sự phát triển xã hội đi đúng quỹ đạo xã hội chủ nghĩa, phù hợp với các quy luật khách quan, đương nhiên, hệ thống chính trị cũng phải luôn có sự phát triển, đổi mới.

Thứ tư, đổi mới hệ thống chính trị còn là yêu cầu khách quan nhằm tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng, phát huy hiệu lực quản lý xã hội của Nhà nước vừa xây dựng và thực hiện nền dân chủ xã hội chủ nghĩa ở nước ta trong giai đoạn cách mạng mới. Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX của Đảng đã chỉ rõ: chúng ta hiện đang phải đối mặt với các nguy cơ tụt hậu về kinh tế, lệch hướng xã hội chủ nghĩa, nạn tham nhũng và tệ quan liêu, diễn biến hoà bình do các thế lực thù địch gây ra. Cả bốn nguy cơ đang tồn tại đan xen, tác động lẫn nhau, không thể xem nhẹ nguy cơ nào. Song, có thể nói, nguy cơ tham nhũng và sự suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên là rất nghiêm trọng, là một thứ "giặc nội xâm" nguy hiểm mà trước đây Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng cảnh báo. Vì vậy, đổi mới hệ thống chính trị, trong đó có đổi mới phương thức lãnh đạo và chỉnh đốn Đảng là một yêu cầu đặc biệt quan trọng. Việc giải quyết nhiệm vụ này có ảnh hưởng quyết định đến sự nghiệp đổi mới nói riêng, đến sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội nói chung của Đảng và nhân dân ta.

Việc đổi mới hệ thống chính trị ở nước ta hiện nay cần tập trung vào một số nội dung chủ yếu sau:

- Đổi mới về tổ chức bộ máy (con người, nhất là đội ngũ cán bộ chủ chốt).
- Đổi mới về cơ chế hoạt động.
- Đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với hệ thống chính trị.

- Đổi mới các chính sách đối với đội ngũ công quyền và các chính sách xã hội phù hợp.

Đổi mới hệ thống chính trị là một yêu cầu cấp thiết, được đặt ra từ chính nhu cầu phát triển của đất nước. Tuy nhiên, theo chúng tôi, để đảm bảo sự vững chắc, tính hiệu quả và không xa rời định hướng xã hội chủ nghĩa mà Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lựa chọn, khẳng định ngay từ khi mới thành lập Đảng, việc đổi mới hệ thống chính trị ở nước ta trong giai đoạn mới *cần phải được thực hiện dựa trên một số nguyên tắc sau*:

1/ Việc đổi mới, kiện toàn bộ máy hệ thống chính trị ở nước ta trong thời kỳ mới phải xuất phát từ các quan điểm chủ đạo của Đảng về hệ thống chính trị đã được xác định trong Cương lĩnh chính trị (1991) và các Nghị quyết Hội nghị Trung ương. Tổ chức, bộ máy của hệ thống chính trị vừa phải kế thừa những kinh nghiệm đã đạt được, vừa phải thường xuyên được đổi mới và kiện toàn để theo kịp tiến trình đổi mới, nhất quán và đồng bộ với việc phát triển nền kinh tế hàng hoá nhiều thành phần và cơ chế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; đồng thời, bảo đảm yêu cầu giữ vững độc lập, chủ quyền quốc gia trong tiến trình toàn cầu hoá kinh tế, hội nhập quốc tế và khu vực.

Về phạm vi tiến hành, việc đổi mới và kiện toàn tổ chức của hệ thống chính trị được thực hiện trong toàn bộ các cơ quan Đảng, Nhà nước và đoàn thể; trong đó, đổi mới và kiện toàn tổ chức, bộ máy của Đảng là vấn đề có ý nghĩa then chốt. Đồng thời, phải chú trọng đổi mới và kiện toàn tổ chức, bộ máy của Nhà nước, kể cả các cơ quan lập pháp, hành pháp, tư pháp, cũng như của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể khác. Đây là vấn đề rộng lớn, đòi hỏi nhiều công sức nhất và có ảnh hưởng trực

tiếp đối với việc thực hiện các chính sách, cơ chế quản lý mới về kinh tế, xã hội. Việc đổi mới hệ thống chính trị một cách có hiệu quả sẽ góp phần quan trọng vào việc thực hiện quyền làm chủ của nhân dân.

2/ *Đổi mới và kiện toàn tổ chức, bộ máy của hệ thống chính trị phải đảm bảo mục tiêu và nội dung của nhiệm vụ chính trị.*

Sự ổn định về chính trị cũng như sự vững chắc và hoạt động có hiệu quả của hệ thống chính trị là điều kiện tiên quyết để thực hiện thắng lợi sự nghiệp đổi mới, bảo đảm giữ vững định hướng xã hội chủ nghĩa trên con đường phát triển của đất nước. Vì thế, một vấn đề có tính nguyên tắc là, việc đổi mới, kiện toàn hệ thống chính trị phải bảo đảm các mục tiêu và nội dung chính trị mà Đảng ta đã xác định.

Mục tiêu tổng quát của việc đổi mới hệ thống chính trị là bảo đảm giữ vững và không ngừng tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng; nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan nhà nước; mở rộng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân, thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước và xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội.

Mục tiêu cụ thể của quá trình đổi mới trên lĩnh vực này là nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của các tổ chức trong hệ thống chính trị theo yêu cầu của công cuộc đổi mới nói chung để đẩy mạnh phát triển kinh tế, giữ vững ổn định chính trị - xã hội, cải thiện đời sống nhân dân, nâng cao vị thế quốc gia trên trường quốc tế. Thực hiện tốt cuộc vận động xây dựng và chỉnh đốn Đảng để từng bước làm trong sạch tổ chức, bộ máy các cơ quan Đảng; tăng cường bản chất giai cấp công nhân của Đảng, củng cố mối quan hệ gắn bó mật thiết giữa Đảng với nhân dân. Đồng thời, không ngừng nâng cao hiệu lực, hiệu quả của Nhà nước Việt Nam xã hội chủ

nghĩa của dân, do dân và vì dân; Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội khác cũng cần thường xuyên được đổi mới nhằm phát huy vai trò của toàn bộ hệ thống chính trị.

3/ *Việc đổi mới hệ thống chính trị phải được đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng và theo nguyên tắc thực hiện đồng bộ, từng bước vững chắc.*

Sau khi đất nước giành được độc lập, Đảng Cộng sản Việt Nam trở thành Đảng cầm quyền. Trong các cuộc kháng chiến bảo vệ Tổ quốc cũng như trong công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội, Đảng luôn giữ vững và phát huy vai trò lãnh đạo của mình trong hệ thống chính trị. Có thể khẳng định rằng, từ khi thành lập đến nay, Đảng ta luôn trung thành và không ngừng đấu tranh cho lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và toàn thể dân tộc Việt Nam. Trước những biến động nhanh chóng trên thế giới và những khó khăn của đất nước, Đảng đã bình tĩnh, sáng suốt, chủ động đề ra và lãnh đạo toàn dân thực hiện đường lối đổi mới, xây dựng chủ nghĩa xã hội phù hợp với thực tiễn Việt Nam và bối cảnh quốc tế. Vì vậy, nguyên tắc quan trọng nhất trong quá trình thực hiện đổi mới hệ thống chính trị là phải *bảo đảm sự lãnh đạo tuyệt đối của Đảng*. Tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX, Đảng ta khẳng định rằng, cần phải "tăng cường vai trò lãnh đạo và tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Nhà nước. Đảng lãnh đạo Nhà nước thông qua việc đề ra đường lối, chủ trương, các chính sách lớn, định hướng cho sự phát triển và kiểm tra việc tổ chức thực hiện đường lối, chủ trương của Đảng và Hiến pháp, pháp luật của Nhà nước"(2).

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam. *Sđd.*, tr.144.

Với tư cách người lãnh đạo chân chính và duy nhất của cách mạng Việt Nam, Đảng Cộng sản phải nâng cao năng lực lãnh đạo, tăng cường sức chiến đấu, thường xuyên chỉnh đốn và củng cố về mọi phương diện. Đảng phải lựa chọn được những cán bộ thực sự có đức, có tài, thực sự "vừa hồng, vừa chuyên" nắm giữ vị trí lãnh đạo chủ chốt trong hệ thống chính trị; xây dựng cơ chế hoạt động phù hợp và hiệu quả; bảo đảm kỷ cương, kỷ luật nghiêm minh.

Thực tiễn cho thấy, một đất nước sẽ không có được sự phát triển năng động, ổn định và liên tục, thậm chí có thể rơi vào khủng hoảng, nếu hệ thống chính trị hoặc là tỏ ra xơ cứng, trì trệ, hoặc là có những biểu hiện nóng vội, xa rời những vấn đề mang tính nguyên tắc trong quá trình hoạt động. Bài học kinh nghiệm rút ra từ thực tiễn "cải tổ", "cải cách" trước đây của các nước xã hội chủ nghĩa, như Liên Xô và các nước Đông Âu đã chỉ ra rằng, "cải tổ", "cải cách" sẽ mất phương hướng và phải trả giá nếu nóng vội, chủ quan. Do đó, cùng với yêu cầu bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng, việc đổi mới hệ thống chính trị ở nước ta phải được thực hiện đồng bộ, từng bước và vững chắc, dựa trên những nguyên tắc mácxít-lêninnít.

4/ Khi thực hiện đổi mới và kiện toàn tổ chức, bộ máy của hệ thống chính trị cần phải kết hợp chặt chẽ những vấn đề sau đây:

Một là, coi trọng công tác giáo dục tư tưởng cho cán bộ, đảng viên, công chức và nhân dân nhận thức rõ yêu cầu và mục tiêu của đổi mới, kiện toàn tổ chức, bộ máy Đảng, Nhà nước và đoàn thể trong hệ thống chính trị. Tất cả mọi người, trước hết là cán bộ, đảng viên, cần đặt lợi ích chung

lên trên hết, chống tư tưởng bảo thủ, trì trệ, cá nhân chủ nghĩa và cục bộ địa phương; phải là người gương mẫu trong công tác, lối sống, đạo đức,... Có như vậy, sự nghiệp đổi mới mới thực sự có hiệu quả và nhanh chóng đi đến thành công.

Hai là, giải quyết thoả đáng về chế độ chính sách đối với những cán bộ thuộc diện tinh giản biên chế hoặc chuyển chuyển công tác. Trong thực tế, chính sách khuyến khích cán bộ, viên chức trong các cơ quan nhà nước đang còn nhiều bất cập. Cơ chế thị trường có tác động rất lớn tới đời sống, tư tưởng, tình cảm và cả tinh thần làm việc của người công chức; trong khi chế độ tiền lương hiện hành chưa tạo được động lực khuyến khích đa số công chức tận tâm làm việc, sẵn sàng thực hiện sự điều động, luân chuyển công tác...

Ba là, phải xây dựng được một đội ngũ cán bộ, đảng viên thực sự trong sạch, nghiêm túc chấp hành đường lối của Đảng và chính sách của Nhà nước, thực sự có tinh thần trách nhiệm và tính sáng tạo trong việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội ở mỗi cấp, mỗi ngành.

Không ngừng vận động, biến đổi - đó là quy luật bất biến trong quá trình phát triển của lịch sử. Trong bối cảnh hiện nay, việc tiếp tục đổi mới hệ thống chính trị nhằm làm cho hệ thống chính trị luôn theo kịp và đáp ứng được những đòi hỏi ngày càng cao của thực tiễn cuộc sống, của sự nghiệp cách mạng là một quá trình tất yếu. Song, để đảm bảo phát huy vai trò của hệ thống chính trị xã hội chủ nghĩa đối với công cuộc xây dựng và bảo vệ chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, việc đổi mới hệ thống chính trị phải tuân thủ những nguyên tắc mácxít-lêninnít. □